EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.5.2022
COM(2022) 613 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Kroatiens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Kroatiens konvergensprogram 2022

{SWD(2022) 613 final} - {SWD(2022) 640 final}

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om Kroatiens nationale reformprogram 2022 og med Rådets udtalelse om Kroatiens konvergensprogram 2022

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4,

som henviser til Rådets forordning (EF) nr. 1466/97 af 7. juli 1997 om styrkelse af overvågningen af budgetstillinger samt overvågning og samordning af økonomiske politikker[1], særlig artikel 9, stk. 2,

som henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer[2], særlig artikel 6, stk. 1,

som henviser til henstilling fra Europa-Kommissionen,

som henviser til beslutninger fra Europa-Parlamentet,

som henviser til konklusioner fra Det Europæiske Råd,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Social Beskyttelse,

som henviser til udtalelse fra Udvalget for Økonomisk Politik, og

som tager følgende i betragtning:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241[3] om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten trådte i kraft den 19. februar 2021. Genopretnings- og resiliensfaciliteten yder finansiel støtte til gennemførelse af reformer og investeringer og bidrager således med en finanseffekt finansieret af Unionen. Den bidrager til den økonomiske genopretning og til gennemførelsen af bæredygtige og vækstfremmende reformer og investeringer, navnlig til fremme af den grønne og den digitale omstilling, og vil samtidig styrke modstandsdygtigheden og den potentielle vækst i medlemsstaternes økonomier. Den hjælper også med at skabe mere holdbare offentlige finanser og styrke væksten og jobskabelsen på mellemlang og lang sigt. Det maksimale finansielle bidrag for hver medlemsstat inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten blev i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i forordning (EU) 2021/2411 ajourført den [XX]. juni 2022.

---

1 EFT L 209 af 2.8.1997, s. 1.

2 EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25.

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/241 af 12. februar 2021 om oprettelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten (EUT L 57 af 18.2.2021, s. 17).

(2) Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, som markerede starten på det europæiske semester 2022 for samordning af de økonomiske politikker. Den tog behørigt hensyn til bekræftelsen på det sociale topmøde i Porto i maj 2021 af det fælles tilsagn om at fortsætte gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder, som blev proklameret af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017. Det Europæiske Råd godkendte prioriteterne i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022 den 25. marts 2022. Den 24. november 2021 vedtog Kommissionen på grundlag af forordning (EU) nr. 1176/2011 ligeledes rapporten om varslingsmekanismen, hvori Kroatien blev udpeget som en af de medlemsstater, for hvilke der skulle gennemføres en dybdegående undersøgelse[4]. Samme dato vedtog Kommissionen et forslag til den fælles rapport om beskæftigelsen 2022, der indeholder en analyse af gennemførelsen af retningslinjerne for beskæftigelsen og principperne for den europæiske søjle for sociale rettigheder, og som blev vedtaget af Rådet den 14. marts 2022.

(3) Ruslands invasion af Ukraine i kølvandet på den globale pandemi har ændret den geopolitiske og økonomiske situation betydeligt. Invasionens indvirkning på medlemsstaternes økonomier har bl.a. kunnet mærkes gennem højere energi- og fødevarepriser og svagere vækstudsigter. De højere energipriser presser især de mest sårbare husholdninger, som er ramt af energifattigdom. EU oplever også en hidtil uset tilstrømning af personer, der flygter fra Ukraine. I den forbindelse blev direktivet om midlertidig beskyttelse den 4. marts 2022 taget i brug for første gang[5] med henblik på at give fordrevne personer fra Ukraine ret til lovligt ophold i EU samt adgang til uddannelse, arbejdsmarkedet, sundhedsydelser, bolig og sociale sikringsordninger.

(4) Under hensyntagen til en økonomisk og geopolitisk situation i hastig udvikling genoptages den brede samordning af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken inden for det europæiske semester i 2022, idet forløbet også tilpasses gennemførelseskravene i forbindelse med genopretnings- og resiliensfaciliteten som skitseret i den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst 2022. Gennemførelsen af de vedtagne genopretnings- og resiliensplaner spiller en vigtig rolle for opfyldelsen af målene for samordning af den økonomiske politik under det europæiske semester, eftersom planerne indeholder foranstaltninger til at håndtere alle eller en betydelig del af de relevante landespecifikke henstillinger, der blev udstedt i forbindelse med semesterforløbet i 2019 og 2020. De landespecifikke henstillinger fra 2019 og 2020 er fortsat yderst relevante for genopretnings- og resiliensplaner, der er blevet revideret, ajourført eller ændret i henhold til artikel 14, 18 og 21 i forordning (EU) 2021/241, hvilket gælder for alle landespecifikke henstillinger, der blev udstedt før datoen for den modificerede plan.

(5) Den generelle undtagelsesklausul har været aktiveret siden marts 2020[6]. I sin meddelelse af 3. marts 2021[7] indtog Kommissionen den holdning, at beslutningen om, hvorvidt den generelle undtagelsesklausul skal deaktiveres eller fortsat skal anvendes,

---

4 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1176/2011 af 16. november 2011 om forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer (EUT L 306 af 23.11.2011, s. 25).

5 Rådets gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/382 af 4. marts 2022 om konstatering af massetilstrømning af fordrevne personer fra Ukraine som omhandlet i artikel 5 i direktiv 2001/55/EF og deraf følgende indførelse af midlertidig beskyttelse (EUT L 71 af 4.3.2022, s. 1).

6 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet om aktivering af stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul, Bruxelles (COM(2020) 123 final af 20.3.2020).

7 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Et år siden covid-19 brød ud: finanspolitisk reaktion, Bruxelles (COM(2021) 105 final af 3.3.2021).

bør træffes som led i en overordnet vurdering af økonomiens tilstand med niveauet for den økonomiske aktivitet i Unionen eller i euroområdet sammenlignet med niveauet før krisen (ultimo 2019) som det bærende kvantitative kriterie. Den øgede usikkerhed og de alvorlige nedadrettede risici for de økonomiske udsigter som følge af krig i Europa samt de hidtil usete stigninger i energipriserne og de vedvarende forstyrrelser af forsyningskæderne berettiger, at stabilitets- og vækstpagtens generelle undtagelsesklausul fortsat er aktiveret i hele 2023.

(6) Ifølge den fremgangsmåde, der følges i Rådets udtalelse af 18. juni 2021 om konvergensprogrammet 2021, bestemmes den finanspolitiske kurs i øjeblikket bedst ud fra ændringen i primære udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden), idet der ses bort fra kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19, mens udgifter finansieret med ikketilbagebetalingspligtig støtte (tilskud) fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler medtages, i forhold til den potentielle vækst på mellemlang sigt[8]. I forbindelse med undersøgelsen af, om den nationale finanspolitik er forsvarlig, og om sammensætningen heraf bidrager til en bæredygtig genopretning i overensstemmelse med den grønne og den digitale omstilling, lægges der foruden den overordnede finanspolitiske kurs også vægt på udviklingen i de nationalt finansierede[9] primære løbende udgifter (ekskl. diskretionære foranstaltninger på indtægtssiden og kriserelaterede midlertidige nødforanstaltninger i forbindelse med covid-19) samt i investeringerne.

(7) Den 2. marts 2022 vedtog Kommissionen en meddelelse, som udstikker overordnede finanspolitiske retningslinjer for 2023 med henblik på at hjælpe medlemsstaterne med at forberede deres stabilitets- og konvergensprogrammer og dermed styrke den politiske samordning[10]. På grundlag af de makroøkonomiske udsigter i vinterprognosen 2022 bemærkede Kommissionen, at det forekommer hensigtsmæssigt at gå fra en samlet set understøttende finanspolitisk kurs i 2020-2022 til en overvejende neutral samlet finanspolitisk kurs i 2023, samtidig med at der udvises parathed til at reagere på udviklingen i den økonomiske situation. Kommissionen meddelte, at de finanspolitiske henstillinger for 2023 fortsat bør differentieres mellem medlemsstaterne under hensyntagen til eventuelle afsmittende virkninger mellem landene. Kommissionen opfordrede medlemsstaterne til at følge disse retningslinjer i deres stabilitets- og konvergensprogrammer. Kommissionen forpligtede sig til at følge den økonomiske udvikling nøje og tilpasse sine politiske retningslinjer efter behov og senest i forbindelse med forårspakken under det europæiske semester i slutningen af maj 2022.

(8) For så vidt angår de finanspolitiske retningslinjer, som blev udstukket den 2. marts 2022, tager de finanspolitiske henstillinger for 2023 hensyn til den forværrede økonomiske situation, den øgede usikkerhed og yderligere nedadrettede risici og den højere inflation sammenlignet med vinterprognosen. Den finanspolitiske reaktion skal derfor tage sigte på at forøge de offentlige investeringer i grøn og digital omstilling og

---

8 Skønnene vedrørende den finanspolitiske kurs og dens komponenter i denne henstilling stammer fra skøn foretaget af Kommissionen på basis af de antagelser, der ligger til grund for Kommissionens forårsprognose 2022. Kommissionens forventninger til den potentielle vækst på mellemlang sigt tager ikke højde for de positive virkninger af reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge den potentielle vækst.

9 Dvs. ikke finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten eller andre EU-midler.

10 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Finanspolitiske retningslinjer for 2023, Bruxelles (COM(2022) 85 final af 2.3.2022).

energisikkerhed og på at opretholde købekraften i de mest sårbare husholdninger med henblik på at afbøde virkningerne af energiprisstigningerne og begrænse inflationspresset fra anden runde-effekter ved hjælp af målrettede og midlertidige foranstaltninger; finanspolitikken skal forblive fleksibel, så den kan tilpasses de hurtigt skiftende omstændigheder, og den skal i de enkelte lande afpasses efter deres finanspolitiske og økonomiske situation, herunder med hensyn til eksponering for krisen og tilstrømningen af fordrevne personer fra Ukraine.

(9) Den 14. maj 2021 indgav Kroatien sin nationale genopretnings- og resiliensplan til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, i forordning (EU) 2021/241. Kommissionen har i medfør af artikel 19 i forordning (EU) 2021/241 vurderet genopretnings- og resiliensplanens relevans, effektivitet, virkningsfuldhed og sammenhæng i overensstemmelse med vurderingskriterierne i bilag V til forordningen. Den 20. juli 2021 vedtog Rådet en afgørelse om godkendelse af vurderingen af Kroatiens genopretnings- og resiliensplan[11]. Tilrådighedsstillelsen af trancher er betinget af, at Kommissionen i overensstemmelse med artikel 24, stk. 5, i forordning (EU) 2021/241 har truffet en afgørelse om, at Kroatien på tilfredsstillende vis har opfyldt de relevante milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse. En tilfredsstillende opfyldelse forudsætter, at opfyldelsen af forudgående milepæle og mål ikke er blevet tilbagerullet.

(10) Den 28. april 2022 fremlagde Kroatien sit nationale reformprogram 2022 og den 29. april 2022 sit konvergensprogram 2022 i overensstemmelse med fristen i artikel 4 i forordning (EF) nr. 1466/97. For at tage hensyn til de indbyrdes sammenhænge mellem de to programmer er de blevet vurderet sammen. Det nationale reformprogram 2022 afspejler i overensstemmelse med artikel 27 i forordning (EU) 2021/241 også Kroatiens halvårlige rapportering om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af genopretnings- og resiliensplanen.

(11) Den 23. maj 2022 offentliggjorde Kommissionen 2022-landerapporten for Kroatien[12]. Heri foretages der en vurdering af Kroatiens fremskridt med hensyn til at gennemføre de relevante landespecifikke henstillinger, der blev vedtaget af Rådet i 2019, 2020 og 2021, og der gøres status over Kroatiens gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen med udgangspunkt i resultattavlen for genopretnings- og resiliensfaciliteten. På grundlag af denne analyse er der i landerapporten udpeget mangler med hensyn til udfordringer, som enten ikke håndteres eller kun håndteres delvist i genopretnings- og resiliensplanen, ligesom der også afdækkes nye udfordringer, herunder som følge af Ruslands invasion af Ukraine. Rapporten indeholder også en vurdering af Kroatiens fremskridt med gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder og opfyldelse af EU's overordnede mål vedrørende beskæftigelse, færdigheder og fattigdomsbekæmpelse samt af fremskridtene med gennemførelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling.

(12) Kommissionen har foretaget en dybdegående undersøgelse for Kroatien efter artikel 5 i forordning (EU) nr. 1176/2011 og offentliggjorde resultatet heraf den 23. maj 2022[13]. Kommissionen konkluderede, at Kroatien ikke er berørt af makroøkonomiske ubalancer. Der er navnlig gjort store fremskridt med hensyn til at nedbringe den

[11] Rådets gennemførelsesafgørelse af 6. juli 2021 om godkendelse af vurderingen af Kroatiens genopretnings- og resiliensplan (ST 10149/2021).

[12] SWD(2022) 613 final.

[13] SWD(2022) 633 final.

private gæld og nettogælden over for udlandet, mens den offentlige gæld fortsat er høj, men har genoptaget den nedadgående kurs, der førte til markante forbedringer før pandemien.

(13) Den 20. juli 2020 henstillede Rådet, at Kroatien i 2020 og 2021 skulle træffe alle nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med den generelle undtagelsesklausul til effektivt at imødegå pandemien, understøtte økonomien og støtte den efterfølgende genopretning. Det henstillede også, at Kroatien skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre en holdbar gæld, og samtidig øge investeringerne, så snart den økonomiske situation tillader det. Ifølge data valideret af Eurostat steg Kroatiens offentlige underskud i 2021 fra 7,3 % af BNP i 2020 til 2,9 % i 2021. Kroatiens finanspolitiske reaktion understøttede den økonomiske genopretning i 2021, mens de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger steg fra at udgøre 3,3 % af BNP i 2020 til 2,1 % i 2021. De foranstaltninger, som Kroatien har truffet i 2021, er i overensstemmelse med Rådets henstilling af 20. juli 2020. De diskretionære budgetforanstaltninger, som regeringen traf i 2020 og 2021, var hovedsagelig enten af midlertidig karakter eller opvejet af udlignende foranstaltninger. Samtidig var nogle af de diskretionære foranstaltninger, som regeringen vedtog i 2021, ikke midlertidige eller modsvaret af kompenserende foranstaltninger, der hovedsagelig bestod i en nedsættelse af den personlige indkomstskat og selskabsskatten på i alt 0,5 % af BNP. Ifølge data valideret af Eurostat udgjorde den offentlige gæld 79,8 % af BNP i 2021.

(14) Det makroøkonomiske scenario, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne, i konvergensprogrammet 2022 forekommer forsigtigt i 2022 og gunstigt herefter. Regeringen forventer en realvækst i BNP på 3,0 % i 2022 og 4,4 % i 2023. Til sammenligning forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 en højere realvækst i BNP på 3,4 % i 2022 og en lavere vækst på 3,0 % i 2023, idet forskellen hovedsagelig afspejler de kroatiske myndigheders lavere forventninger til væksten i husholdningernes reale forbrug i 2022. Regeringen forventer i sit konvergenssprogram for 2022, at det samlede underskud vil falde til 2,8 % af BNP i 2022 og til 1,6 % i 2023. Det lille fald i 2022 afspejler hovedsagelig væksten i den økonomiske aktivitet og afviklingen af de fleste nødforanstaltninger. Ifølge konvergensprogrammet vil den offentlige gældskvote falde til 76,2 % i 2022 og yderligere til 71,7 % i 2023. På grundlag af de politiske foranstaltninger, der var kendt på skæringsdatoen for prognosen, forventes der ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 et offentligt underskud i 2022 og 2023 på henholdsvis 2,3 % og 1,8 % af BNP. Dette er lavere end det forventede underskud for 2022 og højere end det forventede underskud for 2023 i konvergensprogrammet, hovedsagelig på grund af et lavere udgiftsniveau, som Kommissionen forventer i 2022 for faste bruttoinvesteringer og andre udgifter. Desuden medfører Kommissionens prognose et noget mindre skift i både indtægter og udgifter, der kan tilskrives en forskel i inflationsudsigterne. Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 vil den offentlige gældskvote være lidt lavere og udgøre 75,3 % i 2022 og et højere niveau på 73,1 % i 2023.

Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås den potentielle produktionsvækst på mellemlang sigt (gennemsnit over 10 år) at være på 2,2 %. Dette skøn tager dog ikke højde for virkningerne af de reformer, der indgår i genopretnings- og resiliensplanen, og som kan øge Kroatiens potentielle vækst.

(15) I 2022 udfasede regeringen størstedelen af de foranstaltninger, der blev truffet som reaktion på covid-19-krisen, således at de midlertidige nødhjælpsforanstaltninger forventes at aftage fra 2,1 % af BNP i 2021 til 0,4 % i 2022. Det offentlige underskud i

2022 påvirkes af de foranstaltninger, der er vedtaget for at imødegå de økonomiske og sociale virkninger af stigningen i energipriserne, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 anslås til 0,4 % af BNP i 2022 og 0,2 % af BNP i 2023[14]. Disse foranstaltninger består hovedsagelig af sociale overførsler til fattigere husholdninger, støtte til virksomheder og nedsættelser af indirekte skatter på energiforbrug. Disse foranstaltninger er for det meste midlertidige. Hvis energipriserne fortsat er høje i 2023, kan nogle af disse foranstaltninger imidlertid videreføres. Nogle af disse foranstaltninger, navnlig de generelle nedsættelser af indirekte afgifter på energi, er ikke målrettede. Det offentlige underskud påvirkes også af omkostningerne til midlertidig beskyttelse af fordrevne personer fra Ukraine, som ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 forventes at udgøre 0,1 % af BNP i 2022 og 0,1 % i 2023[15].

(16) Den 18. juni 2021 henstillede Rådet, at Kroatien[16] i 2022 fastholder en understøttende finanspolitisk kurs, som omfatter finanseffekten af genopretnings- og resiliensfaciliteten, og opretholder nationalt finansierede investeringer. Rådet henstillede endvidere, at Kroatien holder væksten i de nationalt finansierede løbende udgifter under kontrol. Det henstillede også, at Kroatien, når den økonomiske situation tillader det, skulle føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt og sikre finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt, og samtidig skulle øge investeringerne med henblik på at løfte vækstpotentialet.

(17) Ifølge Kommissionens forårsprognose 2022 og de oplysninger, der er indeholdt i Kroatiens konvergensprogram 2022, forventes den finanspolitiske kurs i 2022 at være understøttende med -1,8 % af BNP som henstillet af Rådet[17]. Kroatien agter løbende at støtte genopretningen ved at udnytte genopretnings- og resiliensfaciliteten til at finansiere yderligere investeringer som henstillet af Rådet. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at forblive stabilt på 0,5 procentpoint i forhold til 2021. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et ekspansivt bidrag til den finanspolitiske kurs på 0,4 procentpoint af BNP i 2022[18]. Kroatien planlægger derfor at opretholde nationalt finansierede investeringer som henstillet af Rådet. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) i 2022 at indebære et ekspansivt bidrag på 1,0 procentpoint til den samlede finanspolitiske kurs. Dette betydelige ekspansive bidrag omfatter den yderligere virkning af foranstaltningerne til afhjælpning af de økonomiske og sociale følger af stigningen i energipriserne (0,4 %

---

14 Tallene viser størrelsen af de årlige budgetomkostninger ved disse foranstaltninger, som blev iværksat i efteråret 2021, herunder løbende indtægter og udgifter samt — hvis det er relevant — kapitaludgiftsforanstaltninger.

15 Det samlede antal personer, der er fordrevet fra Ukraine til EU forventes gradvist at nå op på 6 millioner ved udgangen af 2022, og deres geografiske fordeling anslås på grundlag af størrelsen af den eksisterende diaspora, den modtagende medlemsstats relative befolkningsstørrelse og den faktiske fordeling af fordrevne personer fra Ukraine på tværs af EU pr. marts 2022. Med hensyn til budgetudgifterne pr. person er skønnene baseret på Kommissionens Fælles Forskningscenters Euromod-mikrosimuleringsmodel, hvor der tages hensyn til både de kontantoverførsler, som de fordrevne personer kan have ret til, og naturalydelserne såsom uddannelse og sundhedspleje.

16 Rådets henstilling af 18. juni 2021 med Rådets udtalelse om Kroatiens konvergensprogram for 2021 (EUT C 304 af 29.7.2021, s. 48).

17 Hvis indikatoren er negativ (positiv), betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over (under) den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv (kontraktiv) finanspolitik.

18 Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,1 procentpoint af BNP.

af BNP) samt omkostningerne ved at yde midlertidig beskyttelse til fordrevne personer fra Ukraine (0,1 % af BNP), samtidig med at højere udgifter til mellemliggende forbrug, der delvist afspejler den stigende inflation, også forventes at bidrage til væksten i de løbende nettoudgifter. På grundlag af Kommissionens nuværende skøn holder Kroatien derfor ikke i tilstrækkelig grad væksten i de nationalt finansierede løbende udgifter i 2022 under kontrol.

(18) I 2023 forventes den finanspolitiske kurs i Kommissionens forårsprognose 2022 at ligge på -0,7 % af BNP, hvis der gås ud fra, at kursen ikke ændres[19]. Kroatien forventes i 2023 fortsat at udnytte tilskuddene fra genopretnings- og resiliensfaciliteten til at finansiere yderligere investeringer til støtte for genopretningen. Det positive bidrag til den økonomiske aktivitet fra udgifter finansieret med tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og andre EU-midler forventes at forblive stabilt på 0,5 procentpoints i forhold til 2022. Nationalt finansierede investeringer skønnes at indebære et ekspansivt bidrag til finanspolitikken på 0,1 procentpoint af BNP i 2023[20]. Samtidig ventes væksten i nationalt finansierede primære løbende udgifter (ekskl. nye foranstaltninger på indtægtssiden) i 2023 at indebære et generelt neutralt bidrag på -0,2 procentpoint til den samlede finanspolitiske kurs. Dette omfatter virkningen af udfasningen af nogle foranstaltninger, hvormed der tages højde for stigningen i energipriserne (0,2 % af BNP). Derfor afhænger det generelt neutrale bidrag fra nationalt finansierede løbende udgifter delvist af udfasningen af de pt. planlagte foranstaltninger for at imødegå virkningen af de stigende energipriser.

(19) Ifølge konvergensprogrammet for 2022 forventes det offentlige underskud gradvist at aftage til 1,6 % af BNP i 2024 og til 1,2 % senest i 2025. Det offentlige underskud ventes at forblive under 3 % af BNP i 2025. Ifølge programmet vil den offentlige gældskvote falde inden 2025, nærmere bestemt til 68,9 % i 2024 og 66,9 % i 2025. På grundlag af Kommissionens analyse forekommer der at være en mellemhøj risiko for, at gælden er uholdbar på mellemlang sigt.

(20) I overensstemmelse med artikel 19, stk. 3, litra b), i og bilag V, kriterie 2.2, til forordning (EU) 2021/241 indeholder genopretnings- og resiliensplanen et omfattende sæt gensidigt forstærkende reformer og investeringer, som skal gennemføres senest i 2026. Disse hjælper med at håndtere alle eller en betydelig del af de økonomiske og sociale udfordringer, der er skitseret i de landespecifikke henstillinger, som Rådet rettede til Kroatien i forbindelse med det europæiske semester i 2019 og 2020, såvel som i alle landespecifikke henstillinger, der er blevet udstedt før datoen for vedtagelse af planen.

(21) Planen omhandler navnlig de landespecifikke henstillinger med reformer til styrkelse af budgetrammen, aktive arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og en uddannelsesreform for at forbedre adgangen til uddannelse og uddannelsens kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans. De udfordringer, som det kroatiske sundhedssystem står over for, imødegås gennem foranstaltninger til forbedring af effektiviteten, kvaliteten, tilgængeligheden og den finansielle bæredygtighed, som blev særlig hårdt ramt af covid-19-pandemien. Planen omhandler desuden landespecifikke henstillinger på disse områder ved at fremme dekarboniseringen af energisektoren, øge den samlede

[19] Hvis indikatoren er negativ, betyder det, at væksten i de primære udgifter ligger over den økonomiske vækst på mellemlang sigt, hvilket er tegn på en ekspansiv finanspolitik.

[20] Andre nationalt finansierede investeringsudgifter skønnes at indebære et neutralt bidrag på 0,1 procentpoint af BNP.

energieffektivitet og fokusere investeringer på bæredygtig transport og digital infrastruktur og digitale tjenester. Endelig indeholder planen vidtrækkende foranstaltninger til at forbedre effektiviteten af den offentlige forvaltning og retssystemet, forebygge, opdage og korrigere korruption, forbedre erhvervsklimaet og støtte investeringer i og politisk relevans af forskning og innovation.

(22) Gennemførelsen af Kroatiens genopretnings- og resiliensplan forventes at bidrage til yderligere at fremme den grønne og den digitale omstilling. Foranstaltningerne til støtte for klimamål i Kroatien omfatter et beløb, der svarer til 40,3 % af planens samlede tildeling, mens foranstaltningerne til støtte for digitale mål omfatter et beløb, der svarer til 20,4 % af planens samlede tildeling. En fuld gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen i overensstemmelse med de relevante milepæle og mål vil hjælpe Kroatien med at komme sig hurtigt oven på covid-19-krisen og samtidig styrke landets modstandsdygtighed. Det er fortsat vigtigt systematisk at inddrage arbejdsmarkedets parter og andre relevante interessenter for at sikre en vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensplanen samt af andre økonomipolitiske og beskæftigelsespolitiske tiltag, der går ud over planen, og således sikre et bredt ejerskab til den overordnede politiske dagsorden.

(23) Kroatien har endnu ikke fremlagt partnerskabsaftalen og de øvrige programmeringsdokumenter vedrørende samhørighedspolitikken[21]. Kroatien vil i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 tage hensyn til de relevante landespecifikke henstillinger i forbindelse med programmeringen af midlerne under samhørighedsfondene for perioden 2021-2027. Dette er en forudsætning for at øge effektiviteten og få størst mulig merværdi af den finansielle støtte, der modtages via samhørighedsfondene, og samtidig fremme koordineringen, komplementariteten og sammenhængen mellem disse fonde og Unionens øvrige instrumenter og fonde. En vellykket gennemførelse af genopretnings- og resiliensfaciliteten og af programmerne vedrørende samhørighedspolitikken kræver også, at flaksehalesene for investeringer til støtte for den grønne og den digitale omstilling og en afbalanceret territorial udvikling fjernes.

(24) I overensstemmelse med den opfordring, som EU's stats- og regeringschefer fremsatte i Versailleserklæringen, er formålet med REPowerEU-planen at udfase Den Europæiske Unions afhængighed af import af fossile brændstoffer fra Rusland så hurtigt som muligt. Med henblik herpå er man i dialog med medlemsstaterne i færd med at udpege de bedst egnede projekter, investeringer og reformer på nationalt, regionalt og EU-plan. Disse foranstaltninger skal reducere den samlede afhængighed af fossile brændstoffer og flytte importen af fossile brændstoffer væk fra Rusland.

(25) Kroatien har forpligtet sig til en udfasning af kul til fordel for elproduktion senest i 2033. I 2020 nåede Kroatien op på 28 % af energi fra vedvarende energikilder i det udvidede endelige energiforbrug og oversteg målet på 20 %. Kroatien er nødt til at fremskynde dekarboniseringsindsatsen, herunder i industrien, mindske afhængigheden af energiimport fra Rusland og træffe foranstaltninger til at fremme integrationen i det indre marked. I 2021 tegnede importen af russisk gas sig for 22 % af den samlede

[21] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik. EUT L 231 af 30.6.2021, s. 159.

naturgasforsyning, mens 57 % blev importeret via den nye terminal for flydende naturgas (LNG) (der har været i drift siden begyndelsen af 2021). Gas og olie udgør henholdsvis 30,3 % og 33,7 % af det kroatiske energimiks. Det anbefales så vidt muligt at fremtidssikre alle nye gasrelaterede infrastruktur- og netinvesteringer, således at de gøres mere bæredygtige på lang sigt ved at tilbyde fremtidige anvendelsesmuligheder for bæredygtige brændstoffer.

Hvad angår udvikling af vedvarende, sikker og økonomisk overkommelig energi, er der stadig et betydeligt potentiale inden for vind- og solenergi, som udgør ca. 2,1 % af energimikset (med andele på henholdsvis 13 % og 1 % af den samlede installerede elproduktionskapacitet) og inden for geotermiske energikilder. Centrale aspekter til forbedring af energisystemets effektivitet, forsyningssikkerhed og markedsintegration er: strømlining af tilladelsesprocedurerne for vedvarende energi, støtte til udviklingen af energifællesskaber og fremrykning af investeringer i vedvarende energi, herunder fra husholdninger og mindre systemer.

Der vil være behov for yderligere opgraderinger af eltransmissions- og distributionsnettene for at støtte den grønne omstilling, mens investeringer i oplagring af elektricitet vil være afgørende for at forvalte et energisystem med en høj andel af vedvarende energi. Der er også behov for forbedringer i sektoren for opvarmning og køling, navnlig ved at overgå fra fossilbaserede fjernvarmesystemer og individuelle varmesystemer til vedvarende energikilder direkte eller gennem elproduktion.

(26) Med hensyn til energieffektivitet er der behov for foranstaltninger til at optrappe bygningsrenoveringen af bygningsmassen, forsyningen af energieffektive boliger, navnlig socialt boligbyggeri, og udskiftning af gas- og oliekedler med varmepumper og andre mere effektive og grønne løsninger. Desuden er der behov for en større indsats for at mindske den kroatiske transportsektors olieafhængighed, navnlig ved at øge brugen af offentlig transport og gøre den mere miljøvenlig, ved hjælp af intelligente transportsystemer, ved at anvende el- og brintladestationer og transport mere generelt, ved at investere i mobilitetsinfrastruktur og øge udbredelsen af nul- og lavemissionskøretøjer. Der er behov for yderligere forhøjelser af ambitionsniveauet for at reducere drivhusgasemissionerne, styrke den vedvarende energi og øge energieffektiviteten, hvis Kroatien skal opfylde "Fit for 55"-målet.

(27) Den hurtigere omstilling til klimaneutralitet og væk fra brugen af fossile brændstoffer vil medføre betydelige omstruktureringsomkostninger i adskillige sektorer, men Kroatien vil som led i samhørighedspolitikken kunne trække på mekanismen for retfærdig omstilling til at mindske omstillingens socioøkonomiske virkning i de hårdest ramte områder. Kroatien vil også kunne trække på Den Europæiske Socialfond Plus til at forbedre beskæftigelsesmulighederne og styrke den sociale samhørighed.

(28) Rådet har på baggrund af Kommissionens vurdering gennemgået konvergensprogrammet 2022, og dets holdning[22] afspejles i henstilling 1 nedenfor.

(29) Den 10. juli 2020 blev den kroatiske kuna optaget i den europæiske valutakursmekanisme II (ERM II) som et første skridt hen imod indførelse af euroen. For at sikre økonomisk og finansiel stabilitet og opnå en høj grad af vedvarende økonomisk konvergens har de kroatiske myndigheder forpligtet sig til at gennemføre særlige politiske tiltag vedrørende bekæmpelse af hvidvask af penge, virksomhedsmiljøet, forvaltning af den offentlige sektor og den dømmende magt.

[22] I henhold til artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1466/97.

Kroatiens fremskridt med at opfylde de forudgående betingelser for indførelse af euroen vil blive undersøgt i Europa-Kommissionens og Den Europæiske Centralbanks konvergensberetning 2022.

HENSTILLER, at Kroatien i 2022 og 2023 iværksætter tiltag med henblik på at:

1. sikre i 2023, at væksten i nationalt finansierede løbende udgifter er i overensstemmelse med en overordnet neutral finanspolitisk kurs, under hensyntagen til fortsat midlertidig og målrettet støtte til husholdninger og virksomheder, som er mest sårbare over for stigninger i energipriserne, og til personer på flugt fra Ukraine, være rede til at tilpasse de løbende udgifter til den omskiftelige situation, øge de offentlige investeringer i den grønne og den digitale omstilling og i energisikkerhed, bl.a. ved at anvende genopretnings- og resiliensfaciliteten, RePowerEU og andre EU-fonde, for perioden efter 2023 føre en finanspolitik, der tager sigte på at opnå en forsvarlig budgetstilling på mellemlang sigt

2. fortsætte gennemførelsen af sin genopretnings- og resiliensplan i overensstemmelse med de milepæle og mål, der er anført i Rådets gennemførelsesafgørelse af 20. juli 2021, fremlægge programmeringsdokumenterne vedrørende samhørighedspolitikken for 2021-2027 med henblik på at afslutte disse forhandlinger med Kommissionen og påbegynde gennemførelsen heraf

3. diversificere importen af fossile brændstoffer og mindske den samlede afhængighed af fossile brændstoffer, fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder, navnlig med fokus på vind-, sol- og geotermiske kilder, herunder gennem produktion af vedvarende energi i lille målestok og udvikling af energifællesskaber, primært ved at strømline procedurerne for administrativ godkendelse og tilladelser, opgradere eltransmissions- og distributionsnettene yderligere og investere i oplagring af elektricitet, intensivere indsatsen for at mindske energiefterspørgslen ved at forbedre energieffektiviteten, hovedsagelig i beboelsesejendomme, og mindske afhængigheden af fossile brændstoffer i opvarmnings- og transportsektoren.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand